

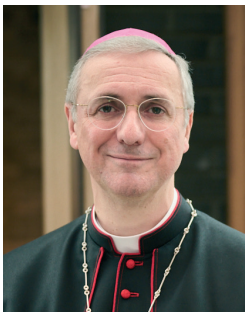
ERZBISTUM
HAMBURG

Słowo Biskupa 2026

ERZBISTUM
HAMBURG

Erzbistum Hamburg
Am Mariendom 4
20099 Hamburg
www.erzbistum-hamburg.de

Słowo Biskupa 2026

Drodzy Wierni Archidiecezji Hamburskiej!

Proegzystencja – to ważne pojęcie teologiczne. Głosi ono, że nikt z nas nie służy dla samego siebie ani nie żyje tylko dla siebie (por. Rz 14,7n), lecz zawsze dla innych. Jako chrześcijanie jesteśmy ludźmi, którzy żyją w postawie proegzystencji. Wynika to po prostu z faktu, że sam Jezus Chrystus nie żył dla siebie, lecz całe swoje życie oddał innym, całej ludzkości. Dlatego także w naszym przypadku nie może być inaczej. Sam Jezus zaprasza nas do wyjścia z wszelkiej autoreferencji, czyli z krążenia wokół własnej osoby, ku zaangażowaniu na rzecz innych – niezależnie od tego, czy należą oni do naszego Kościoła, czy nie. Można to ująć jeszcze szerzej: Kościół ze swej natury jest zawsze „ekstrawertyczny”. Istnieje dla innych, dla świata, dla ludzkości, a nie dla samego siebie (dla własnego przetrwania). Nam wolno czynić ludziom dobro. Jesteśmy powołani, by czynić życie tego świata piękniejszym, by chronić stworzenie, angażować się na rzecz prawa i sprawiedliwości, by towarzyszyć ludziom w ich poszukiwaniu sensu oraz dzielić się pięknem naszej wiary – albo po prostu być przy nich w ciszy i współdzielić z nimi trudy lub je wytrwale znosić. Liczni święci, a zwłaszcza „święci z sąsiedztwa” (jak mówił papież Franciszek), pokazują nam na przestrzeni dziejów, jak można być przy tym twórczym i pomysłowym. W całej swej różnorodności ukazują oni, że proegzystencja sprawia radość i radość ofiarowuje.

Bycie „dla innych” kryje się również za pojęciem posłania, czyli misji. Misja wywodzi się z łacińskiego *mittere*, *missio*, co oznacza „posyłać, posłanie”. Sam Jezus wielokrotnie polecał swoim uczniom: „Idźcie – idźcie na cały świat” (por. Mk 6,7; Mt 28,16nn). Ten wymiar misyjny jest przypominany wiernym na zakończenie każdej Mszy świętej, gdy diakon woła: „Idźcie w pokoju Chrystusa”. Po łacinie: *Ite, missa est* – „Idźcie, jesteście posłani!”.

Ponieważ nasza archidiecezja jest pod względem powierzchni największa w Niemczech, istnieje w Meklemburgii, Szlezwiku-Holsztynie i Hamburgu wiele pól misyjnych. Choć przez długie lata pojęcie misji było obciążone, dziś w teologii ponownie używa się go coraz częściej. Wymiar misyjny bowiem ma swój początek w Jezusie Chrystusie. A mówiąc jeszcze dokładniej: ma on swoje źródło w samej istocie Boga samego. Bóg jest sam misyjny. W Nim istnieje ożywiona wymiana między Ojcem a Synem we wspólnocie Ducha Świętego. We wcieleniu Boga w Jezusie Chrystusie Bóg podjął największą i najważniejszą podróż misyjną, jaka w ogóle istnieje: wyruszył ku nam, ludziom. Bez tej Bożej misji wiara nigdy nie dotarłaby do ludzkości. Wszyscy, którzy w Niego wierzą, są zobowiązani, by być świadkami Jego Bożej miłości – przede wszystkim poprzez życie w postawie proegzystencji.

„Sendung und Sammlung”¹, posłanie i gromadzenie się we wspólnocie – SeSam (czyt. sezam): pod tym hasłem zajmujemy się od ponad roku na różnych poziomach naszej archidiecezji wprowadzaniem głębokich zmian. Poprzez projekt SeSam chcemy aktywnie wychodzić naprzeciw nadchodzącym wyzwaniom, a nie jedynie biernie na nie oczekiwać. Przewidujemy, że liczba etatowych osób pracujących w duszpasterstwie, podobnie jak nasze możliwości finansowe, będą się zmniejszać. Wiem na przykładzie wielu parafii, jak trudno jest znaleźć wolontariuszy i osoby zaangażowane, które podtrzymałyby życie wspólnoty. Dlatego pragnę szczerze i serdecznie podziękować wszystkim, którzy w różnych gremiach, w katechezie, w posługach parafialnych i liturgicznych, wśród ministrantów i w duszpasterstwie młodzieży, w muzyce kościelnej oraz w wielu innych obszarach wnoszą swój osobisty wkład na rzecz wspólnot lokalnych lub całej archidiecezji i są dla tak wielu ludzi. Wszystkim Wam serdeczne „Bóg zapłać!”.

W tym miejscu zależy mi na tym, by naszą misję uczynić bardzo konkretną. Pozwólcie, że zadam kilka bezpośrednich pytań, które każda i każdy z Was może wziąć sobie do serca: Do kogo czuję się posłany? Komu mógłbym lub mogłabym

¹ W tym kontekście *Sendung* oznacza: trwałe, wynikające z chrztu posłanie chrześcijanina do życia dla innych i dawania świadectwa o Chrystusie – nie tyle przez działania, ile przez sposób życia. Natomiast *Sammlung* to proces gromadzenia się wierzących wokół Chrystusa, zwłaszcza w modlitwie i Eucharystii, w którym rodzi się i umacnia wspólnota Kościoła.

okazać pomoc? W jaki sposób? Gdzie ktoś czeka na gest bliskości i zaproszenia do relacji? Co moglibyśmy wspólnie podjąć w naszej parafii – na przykład odwiedzić osoby starszych lub samotnych? Właśnie wśród nich jest wielu młodych ludzi. Gdzie w naszej dzielnicy dostrzegamy potrzebę, która pilnie domaga się odpowiedzi? Jeśli nasze siły są niewielkie – co mimo to mieści się w zakresie naszych możliwości i gdzie potrzebujemy sojuszników? Jezus najczęściej posyłał swoich uczniów po dwóch; także dziś może to być bardzo wzmacniające. Być może te pytania pomogą nam odnaleźć drogę naszej misji jako chrześcijan. Być może pomogą nam w tym także rozmowy, z tymi którzy są już w drodze i w ten sposób realizuje własne posłanie.

SeSam – „Sendung und Sammlung”, posłanie i gromadzenie się we wspólnocie. W teologii ostatnich dziesięcioleci szczególnie akcentowane było pojęcie gromadzenia, wyrażane najczęściej łacińskim terminem *communio*. Słyszac to słowo, z pewnością myślimy szybko o Komunii Świętej. Przyjmowanie Ciała i Krwi Chrystusa stanowi najgłębszy fundament naszego braterskiego bycia razem. Poprzez włączenie w Jezusa Chrystusa rodzi się wspólnota Kościoła. W tym sensie Eucharystia buduje Kościół (dosł. *ist kirchenbildend*) i to właśnie stąd jesteśmy posyłani². Nie tworzymy Kościoła własnymi siłami i możliwościami, nigdy nie jesteśmy w stanie „zrobić” Kościoła sami. Im głębiej jesteśmy zjednoczeni z Chrystusem, tym bardziej jesteśmy zjednoczeni ze sobą nawzajem.

Jeśli w przyszłości – niestety – nie będziemy mogli tak często sprawować Eucharystii lub drogi do Mszy świętej staną się dłuższe, bardzo zależy mi na tym, abyśmy mimo to regularnie gromadzili się na modlitwie i nabożeństwach. Mogą to być starannie przygotowane liturgie Słowa Bożego, chwile cichej adoracji, w Wielkim Poście nabożeństwo Drogi Krzyżowej. Do innych form modlitwy zaliczam także różaniec czy medytacyjną modlitwę Taizé. Jakże jest piękne, gdy kręgi domowe lub rodzinne spotykają się i rozpoczynają lub kończą wspólne spotkanie modlitwą bądź fragmentem Biblii!

² Eucharystia tworzy wspólnotę Kościoła (*communio*), a Kościół zgromadzony wokół Eucharystii nie zatrzymuje się na sobie, lecz właśnie z tego centrum zostaje posłany do świata. W tym sensie Eucharystia jest rzeczywistością kościołotwórczą – i to z niej jesteśmy posyłani.

Dać się posłać oraz gromadzić się i żyć we wspólnocie wypływającej z modlitwy – te dwa bieguny są ze sobą ściśle powiązane. Dlatego podoba mi się, że projekt SeSam został przedstawiony jako „rozkład jazdy”³, jako plan linii komunikacyjnych. Wszystkie ważne punkty są ukazane jako połączone ze sobą przystanki; sześć głównych tematów przedstawiono jak linie kolejowe. To piękny obraz tego, że – podobnie jak w komunikacji miejskiej – jesteśmy razem w drodze. Tak jak w dużym mieście trzeba się najpierw zorientować i zapoznać z siecią połączeń, tak teraz do nas należy zapoznanie się z „rozkładem jazdy” na przyszłość naszej archidiecezji hamburskiej. Wiem, że obecne zmiany związane z SeSam budzą u niektórych lęk i niepokój. Jedźmy jednak razem – starczy miejsca dla wszystkich i nikt nie musi wyruszać w tę podróż samotnie.

Moją prośbą jest zatem, abyśmy wspólnie i odważnie ruszyli w drogę – jak Ansgar, nasz pierwszy biskup, w swojej podróży do Skandynawii, której 1200. rocznica przypada w tym roku. Bądźmy dla siebie nawzajem jako chrześcijanie, jako ci, którzy – tak jak nam pokazał św. Ansgar – żyją „proegzystencją”, dając się posłać z misją i odwagą.

Wasz (biskup)

Erzbischof Dr. Stefan Heße

bischofshaus@erzbistum-hamburg.de

 @erzbistumhamburg

 fb.com/erzbistumhamburg

³ To pojęcie, jak również wiele innych aktualnych informacji oraz zapowiedzi wydarzeń, znajdują Państwo w internecie na stronie „Projekt Posłanie i Gromadzenie” („Projekt Sendung und Sammlung”): (<https://erzbistum-hamburg.de/Projekt-Sendung-und-Sammlung-2924>)